

Text kázání: Gen. 26, 15 – 25,

Dnešní biblický oddíl patří k několika málo příběhům, v nichž hraje hlavní roli Izák, prostřední z izraelských praotců. Jeho životní příběh je v biblickém vyprávění jakoby ve stínu Abrahama a Jákoba. Zatímco životy těch dvou jsou plny napínavých situací, zápasů, životních zvrátů, výjimečných prožitků, zkušeností a setkání s Bohem, o Izákovi se nic takového nedovídáme. Nebojoval jako Abraham, nezápasil jako Jákob, nezměnil své jméno. V jeho životě nejsou žádné závažné krize ani zásadní zvraty. Jakoby byl jen jakousi méně významnou spojnicí mezi praotci velkých jmen. A přece - bez něho by to nešlo dál. Vždyť on je první syn zaslíbení, živý důkaz, že Bůh svůj plán uskutečňuje, že jeho slovu lze věřit. Je nositel požehnání. Ochránce tradice. Muž povoláný k tomu, aby předal dál, co přijal.

V našem textu se s ním setkáváme v době, kdy úspěšně hospodaří v pelištejském Geraru. Z kočovného pastevce se tu stává úspěšný zemědělec. Čteme o něm, že *„začal sít v té zemi a sklídl toho roku stonásobně, tak mu Hospodin požehnal. Vzmohl a vzmáhal se stále víc, až se stal velice zámožným. Měl stáda bravu a stáda skotu i četnou čeládku. Proto na něj Pelištejci žárlili.“* Komu se daří, je často pronásledován lidskou žárlivostí, nepřejícností, závistí, vedoucí až k nenávisti. Ale tady nejde jen o hmotný prospěch. Je tu i střet duchovní, střet pohanských kultů plodnosti a úrodnosti země s vírou v jediného Boha, Boha Abrahama a Izáka. Jeho požehnání se nedá utajit. Poznávají je i pohanští Pelištejci. A tak se snaží vyhladit ze země památku na Abrahama. Zasypou všechny studny, které Abraham vykopal. A vypovězením Izáka chce jejich král odstranit také nositele Abrahamova dědictví. *„Odejdi od nás, protože jsi mocnější než my.“* Už nám nebude konkurovat Boží požehnaný. Ten strach vládců všech dob z tiché, neznitelné vnitřní síly, která v prostředí víře nepřejícím dává odvahu zastávat své přesvědčení, spolehnout se na Boha a jeho zaslíbení, přece dobře známe i z naší ne tak dávné historie.

Vraťme se však k Izákovi. On to nevzdává. Odchází z města hospodařit do vyprahlé gerarské stepi. A zasypané abrahamovské studny začíná obnovovat. Protože bez vody žít prostě nemůže. Jak je dobře, že v téhle namáhavé práci může navazovat na to, co vykonal jeho otec. Abraham vodu našel, Izák zasypané studny znovu vrací ke svému účelu. Jak dobře je i pro nás, že můžeme obnovovat i nově nalézat zdroje, které objevily generace před námi. Že se můžeme vracet k Bibli, tomu vzácnému Slovu života a pro život, k písňovému odkazu našich předků, připomínat si svědectví víry našich rodičů a prarodičů, i celého toho velikého zástupu svědků, kteří i v tomto sboru šli cestou víry před námi. Dostat se ke zdroji, do hloubky studny, dá ale někdy hodně práce. Je potřeba odkrývat nánosy všedních starostí, práce, povinností, zájmů, ale i lhostejnosti, domnělých životně důležitých priorit, pohodlnosti, zvykovosti. Ale když potom narazíme na obživující pramen Ducha, který dává životu nový smysl a směr, uvědomíme si, že už bez tohoto zdroje nemůžeme žít.

Izák obnovené studny nazývá starými jmény. To není náhoda. Vždyť s každým jménem je spojena určitá zkušenost otcovy cesty, zkušenost Božího jednání s člověkem - a on se tím hlásí k jeho duchovní tradici. Ale ke starým jménům studní přibývají nová. Nelze žít jen ze zkušeností otců. Je třeba prožít, pojmenovat a přidat i ty své. I když budou třeba nepříjemné a těžké, jako byly ty Izákovy.

Ten při svém úsilí naráží na majetkový nárok gerarských pastýřů: *„Ta voda je naše!“* Závist přerůstající do nenávisti a touhy komplikovat život Božímu požehnanému. Závist s nenávistí a touhou ovládnout, případně zničit druhého, jde dějinami stále. Ať jsou jejím důvodem zdroje vody, ložiska ropy, vzácných kovů, územní nároky či cokoliv jiného.

Jak reaguje na tuto situaci Izák, který obhajuje práva Hospodina, Boha Abrahama? Může se naštvat a s Pelištejci bojovat a ukázat jim tak, že tohle si dovolit

nesmějí, i když je tu jako host. Může se jim pomstít a zasypat zase jejich studně. Nebo to vzdát a útekem zachránit sebe, svá stáda i své lidi. Izák neudělá ani jedno ani druhé ani třetí. To hlavní, co si uvědomí, je Boží požehnání. Hospodin přece řekl „Já budu s tebou“! A když je s ním Hospodin, pak nemusí ani bojovat, ani se mstít, ani strachy utíkat! Potřebuje vodu, potřebuje studnu a má Hospodinovo požehnání. Tak začne znovu kopat studnu. Jen zkušenost zůstává: studně dostává jméno „Esek“ – *to je Váda, že se s ním vadili. Vykopal tedy jinou studni. O tu se také přeli, proto ji pojmenovali „Sitná“* – to znamená sočení, nepřátelství. V hebrejštině má toto slovo stejný kořen jako slovo satan. Z těchto jmen jakoby na nás dýchla stupňující se intenzita konfliktu: od hádky přes osočování až k vyloženému nepřátelství. Dodnes osvědčené postupy pokušitele. Někdy stačí nedorozumění, podezřívavost, neuvážené a navíc špatně pochopené slovo, a jiskra nevraživosti a dotčené ješitnosti zapálí plamen konfliktu. Tam, kde se budeme snažit zavčas hasit vznikající požár klidnou rozvahou, trpělivým vysvětlením, odpuštěním, pokojem, všude tam se stavíme na Izákovu cestu Božího požehnaného, svobodného od odplaty, ukřivdnosti, starosti a strachu, že o něco přijde.

Izák *postoupil dál a vykopal další studni. O tu se již nepřeli.*“ Ustupováním dosáhne Izák svého. Pelištejci už ho nechají v klidu. Izák v tom nemůže nevidět Boží zásah, jeho vedení, důsledek jeho požehnání. Proto této studni dává jméno Rechobót, to je prostorná, /doslovně „široká místa“/... a řekl: *“Tedy už nám Hospodin poskytl prostor, abychom se rozplodili na zemi.”*

Po cestě plné ústupků, vytrvalé práce i trpělivé snášenlivosti, se Izákovi ukazuje Hospodin, aby mu znovu potvrdil své požehnání: *“Neboj se, jsem s tebou. Požehnám ti a rozmnožím tvé potomstvo kvůli Abrahamovi, svému služebníku.”* Pán Bůh se tím přiznává k Izákově cestě trpělivosti, tichosti a pokory. Nevyčítá mu, že se nedokázal razantně zasazovat o to, co mu právem náleželo. Vždyť jeho požehnání dané Abrahamovi platí pro „všechny pronárody země“, patří všem. Tedy i gerarským pastýřům. Proto ať i oni z obnovených abrahamovských studnic čerpají ke svému užitku vodu jako vzácný Boží dar.

I dnes mohou lidé skrze křesťany, jako svědky Božího pokoje, přicházet k obnovovaným studnám svědectví o živém Bohu, který jedná s člověkem, miluje ho a udělal všechno pro jeho záchranu. Vždyť příklad prvního nositele Božího požehnání se naplňuje v cestě Toho, o kterém proroci ohlašovali, že *„nekřičí a hlas nepozvedá, nedává se slyšet na ulici“*. Toho, který blahoslavil pokojné a tiché, toho, který *„když mu spílali, neodplácel spíláním, když trpěl, nehrozil, ale vkládal vše do rukou toho, jenž soudí spravedlivě.”* Tento Boží požehnaný, Boží syn, Pán Ježíš Kristus, naplnil svou vítěznou cestou tichosti a oběti nejvlastnější obsah a dosah Božího požehnání. Otevřel studnu s nevysychajícím životodárným pramenem. Pramenem smíření mezi Bohem a člověkem, a proto i mezi lidmi navzájem. Tato studna patří lidem všech generací, národů a ras. Jen si ji vzájemně neupírejme a nezasypávejme ji nepřejícnou žárlivostí, sváry, nenávistí, nebo i vlastní lhostejností či nezájmem, ale zvěme k jejímu prameni všechny žíznivé a unavené poutníky života.

Pane Ježíši Kriste, děkujeme za tvůj příklad trpělivosti, tichosti, pokoje. Víme, kolik mu zůstáváme dlužni v našem neklidném světě, plném napjatých vztahů osobních, společenských i mezinárodních. Děkujeme za svědectví a příklad všech minulých i dnešních tvůrců pokoje, pro které víra a následování Tebe neznamenal slabost, ale vyklízení pozic, ale trpělivé i odvážné spolehnutí na Tvé zaslíbení a Tvé vedení. Pomoz nám, prosíme, ať to dokážeme i my. Amen.